

FRANSA VE FRANSIZ OKULLARINDA OKUTULAN LİSE 3 TARİH DERS KİTABI

Sayfa: 63 – La “guerre d’Algerie” est officialisée

“Cezayir savaşı” resmîleşti.

Cezayir’de FLN komandolarının tüm ülkede faaliyete geçtiği 1 Kasım 1954 ile Evian Anlaşması’nın yürürlüğü girdiği 19 Mart 1962 tarihleri arasında gerçekleştirilen askerî operasyonların niteliği ile ilgili muğlaklık, söz konusu dönemin ülkemiz tarihinin acılı bir dönemine tekabül ettiğini göstermektedir.

Vichy rejiminin 1960’lı yılların ortasına kadar görmezden gelinmesinde olduğu gibi, “Cezayir olayları” olarak anılan dönem ile ilgili ortaya konulan tutum da, “olayların” sonlanmasını takip eden yirmi yılda hem çok parçalı hem de tartışmalı yapısını korumuştur.

Muhakkak ki 9 Aralık 1974 tarihli yasa, 1 Ocak 1952 ve 2 Temmuz 1962 tarihleri arasında Cezayir’de gerçekleştirilen operasyonlara katılmış olan kişileri “muharip” olarak tanımlayarak devletin Fransız askerlere ve çatışmaya karışmış diğer yedek güçlere olan borcunu tanımıştır. Ancak, “Cezayir Savaşı” ifadesinin gündelik dilin bir parçası haline geldiği bir dönemde kullanılmaya devam edilen resmî tabir gerçeklikle örtüşmemektedir. Kısa bir süre önce en üst düzey devlet yetkililerinin ifade ettiği görüşler bu durumu doğrulamaktadır. Bu görüşler eski muharip derneklerinin temennileriyle de uyumludur.

Savaş Mağdurları ve Harp Malullüğü Aylığı Kanunu ve Yardımlaşma Kurumları Kanunu’nun ana hükümlerinde yer alan, son derece muğlak “Kuzey Afrika’da gerçekleştirilen operasyonlar” tabiri yerine gerçek ve doğru olan “Cezayir Savaşı” ifadesini kullanarak hakikatin tam ve bütünlüklü bir şekilde dikkate alınması için ilave bir adım atmanın gerekliliği ortadadır.

Madde 1 – Fransa Cumhuriyeti’nin Cezayir Savaşı malullerine tazminat hakkını tanıması

Bu maddenin konusu Savaş Mağdurları ve Harp Malullüğü Aylığı kanununun mükerrer L.1 maddesinde “Kuzey Afrika’da gerçekleştirilen operasyonlar” olarak ifade edilen faaliyetleri “Cezayir Savaşı” adı altında yeniden tanımlamaktır.

Fransa Parlamentosu, Kültür, Aile ve Sosyal İşler Komisyonu, 2 Haziran 1999.